

STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ OPERY

ŁÓDZKA
OPERA



50 LAT

STAŁEJ SCENY OPEROWEJ
W ŁÓDZI

Cyfrowe Muzeum Teatru Wielkiego w Łodzi

18 X 1954 - 18 X 2004



**TEATR
WIELKI**

W ŁÓDZI



STOWARZYSZENIE PRZYJACIÓŁ OPERY

ÓP E R A

GMACH TEATRU NOWEGO, UL. WIĘCKOWSKIEGO 15



OD DNIA 18 PAZDZIERNIKA 1954 R.

STANISŁAW MONIUSZKO

STRASZNY DWÓR

OPERA w 4 AKTACH
DO SŁÓW JANA CHĘCIŃSKIEGO

W Y K O N A W C Y:
ZESPÓŁ WOKALNY OPERY ŁÓDZKIEJ
ORKIESTRA PANSTW. FILHARMONII

W PARTIACH SOŁOWYCH WYSTĄPIA

Regystra: Irykowska, Barbara Jakub, Nino Jurdzińska, Weronika Kuzmoska, Dama Ostrowska, Zofia Stelarska, Jadwiga Stoka, Wanda Szczepińska, Zofia Słowińska, Leszka Waleczak, Wiktor Chodźnik, Kazimierz Czubski, Edward Dąbki, Tadeusz Gauronowski, Stanisław Heimberger, Marian Kiliński, Edward Kamiński, Zdzisław Klimek, Michał Marchut, Igor Mikulin, Antoni Nowalinski, Ireneusz Pintera, Andrzej Świąk, Jerzy Sulcowski, Eugeniusz Szynkarski, Marian Toron.

Dirygent:
WŁADYSŁAW RACZKOWSKI

Kier. chóru:
ALEKSANDER KOZŁOWSKI

Asyst. dirygenta:
MIECZYSLAW WOJCIECHOWSKI

Przygotowanie solistów:
TAMARA SAMUJŁŁO

Reżyseria:
MERUNOWICZ

Asyst. reżysiera:
R. WIDLICKI

Dekoracje:
EWA SOBOLTOWA

JOZEF RACHWAŁSKI

PREMIERY I WZNOWIENIA OPERY ŁÓDZKIEJ

STRASZNY DWÓR Stanisław Moniuszko
Premiera 18 października 1954 r.

DON PASQUALE Gaetano Donizetti
Premiera 19 kwietnia 1955 r.

KRAKOWIACY I GÓRALE
Jan Stefani, Wojciech Bogusławski
Premiera 1 czerwca 1955 r.

TRAVIATA Giuseppe Verdi
Premiera 29 listopada 1955 r.

EUGENIUSZ ONIEGIN Piotr Czajkowski
Premiera 1 czerwca 1956 r.

MADAME BUTTERFLY Giacomo Puccini
Premiera 5 marca 1957 r.

PARADA PARNELLA widowisko baletowe
Premiera 9 listopada 1957 r.

RIGOLETTO Giuseppe Verdi
Premiera 2 grudnia 1957 r.

HALKA Stanisław Moniuszko
Premiera 15 kwietnia 1958 r.

DRUGA PARADA PARNELLA
Premiera 31 października 1958 r.

SPRZEDANA NARZECZONA
Bedřich Smetana
Premiera 16 grudnia 1958 r.

TOSCA Giacomo Puccini
Premiera 12 maja 1959 r.

GISELLE Adolphe Adam
Premiera 26 sierpnia 1959 r.

CYRULIK SEWILSKI Gioacchino Rossini
Premiera 11 stycznia 1960 r.

KOMEDIANCI Artur Malawski
ŚW ITEZIANKA Eugeniusz Morawski
Premiera 3 września 1960 r.

FAUST Charles Gounod
Premiera 28 listopada 1960 r.

KRAKOWIACY I GÓRALE
Jan Stefani, Wojciech Bogusławski
Wznowienie 5 kwietnia 1961 r.



STRASZNY DWÓR

WERONIKA KUŹMIŃSKA Hanna, EUGENIUSZ BAŃASZCZYK Miecznik, KRYSZYNA JACKOWSKA Jadwiga,
IGOR MIKULIN Skołuba



TANCE POŁOWIECKIE

Fot. Fr. Myszkowski

50 LAT STAŁEJ SCENY OPEROWEJ W ŁODZI GALOWY KONCERT JUBILEUSZOWY

OBCHODY JUBILEUSZU ODBYWAJĄ SIĘ POD HONOROWYM PATRONATEM
PREMIERA RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ MARKA BELKI

reżyseria

TOMASZ KONINA

projekcje filmowe

MARIAN TARCZYŃSKI

prowadzenie

BOGUSŁAW KACZYŃSKI

16 października 2004 roku

Część pierwsza

• Stanisław Moniuszko **STRASZNY DWÓR**

aria Stefana z III aktu

mazur

aria Skołuby z III aktu

aria Miecznika z II aktu

KRZYSZTOF BEDNAREK

BALET, CHÓR

TOMASZ FITAS

ZBIGNIEW MACIAS

dyrygent **TADEUSZ KOZŁOWSKI**

• Stanisław Moniuszko **HALKA**

polonez

aria Halki z II aktu

aria Jontka z II aktu

aria Stolnika z I aktu

mazur

ANDRZEJ MALINOWSKI, PIOTR NOWACKI,

BORYS ŁAWRENIW, MARCIN CIECHOWICZ, BALET, CHÓR

MAŁGORZATA BOROWIK

KRZYSZTOF BEDNAREK

PIOTR NOWACKI

BALET, CHÓR

dyrygent **ANTONI WICHEREK**

• Francesco Cilea **ADRIANA LECOUVREUR**

aria Księżnej di Bouillon z II aktu

aria Maurizia z II aktu

aria Adriany z I aktu

JOLANTA BIBEL

IRENEUSZ JAKUBOWSKI

ANNA CYMMERMAN

dyrygent **TADEUSZ KOZŁOWSKI**

CASANOVA Ludomir Rożycki
Premiera 20 czerwca 1961 r.

FONTANNA BACHCZYSERAJU
Borys W. Asafiew
Premiera 25 grudnia 1961 r.

LAKMÉ Léo Delibes
Premiera 7 maja 1962 r.

CYGANERIA Giacomo Puccini
Premiera 26 sierpnia 1962 r.

PAJACE - Ruggiero Leoncavallo
Premiera 26 listopada 1962 r.

COPPELIA - Léo Delibes
Premiera 26 listopada 1962 r.

RYCERSKOŚĆ WIEŚNIACZA
Pietro Mascagni

TĄNCE POŁOWIECKIE
Aleksander Borodin

PRELUDIA Franciszek Liszt
Premiera 30 grudnia 1962 r.

DON JUAN Wolfgang Amadeus Mozart
Premiera 9 kwietnia 1963 r.

BAL MASKOWY Giuseppe Verdi
Premiera 30 sierpnia 1963 r.

VERBUM NOBILE Stanisław Moniuszko
Premiera 21 października 1963 r.

CARMINA BURANA Carl Orff
Premiera 3 grudnia 1963 r.

TAJEMNICA ZUZANNY
Ermanno Wolf-Ferrari
Premiera 3 grudnia 1963 r.

DAMY I HUZARY Łucjan Kamieński
Premiera 12 maja 1964 r.

LEGENDA BAŁTYKU Feliks Nowowiejski
Premiera 13 lipca 1964 r.

MANON Jules Massenet
Premiera 30 grudnia 1964 r.

JANEK Władysław Żeleński
Premiera 6 kwietnia 1965 r.

VERBUM NOBILE Stanisław Moniuszko
Wznowienie 6 kwietnia 1965 r.

FRA DIAVOLO Daniel F. E. Auber
Premiera 28 sierpnia 1965 r.



PARADA PARNELLA
Terpsychora na podwórku
MARIA ŁAPIŃSKA, FELIKS PARNELL
Fot. Edward Hartwig



HALKA
WERONIKA KUŹMIŃSKA Halka,
STANISŁAW HEIMBERGER Janusz, KRYSZYNA JACKOWSKA Zofia, IGOR MIKULIN Stolnik
Fot. Andrzej Bawon

ZESPOŁY OPERY ŁÓDZKIEJ w 1954 r.

dyrektor
SABINA NOWICKA

kierownik artystyczny
MIECZYŚLAW DROBNER

dyrygenci
WŁADYSŁAW RACZKOWSKI
MIECZYŚLAW WOJCIECHOWSKI

przygotowanie solistów
TAMARA SAMUJŁO

zespół wokalny Opery Łódzkiej

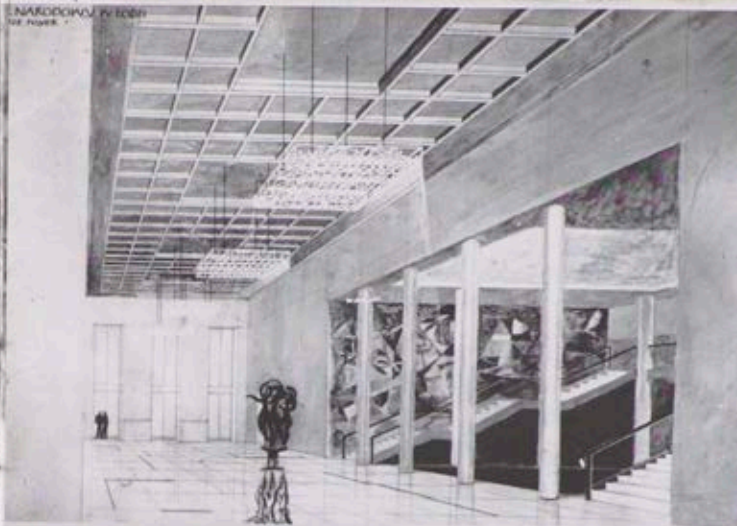
MARIA BARTOSZ, REGINA DOWGIAŁŁO, JANINA HAMERNIK, KRYSZYNA JACKOWSKA, BARBARA JAKLICZ, BARBARA JANOWSKA, NINA JURDZIŃSKA, ANNA KĘPNER, WERONIKA KUŹMIŃSKA, JÓZEFA LIPIŃSKA, ZOFIA LUKAS, MIECZYŚLAWA MALISIEWICZ, ELŻBIETA MIELCZAREK, MARIA NARKIEWICZ, HALINA OSTROWSKA, GENOWEFA PANOW, DANUTA PRUSKA, EUGENIA RAJCH, HALINA ROMANOWSKA, ZOFIA RUDNICKA, TERESA SIECZKO, ROMANA SOBAJDA, ZOFIA STEFAŃSKA, JADWIGA STOCKA, IZABELLA STRZAŁKOWSKA, WANDA SZCZAWIŃSKA, JANINA ŚLIWIŃSKA, ZOFIA ŚLIWIŃSKA, LUCYNA WALCZAK, URSZULA WALCZAK, KRYSZYNA WIECZOREK, ADAM ANDRZEJEWSKI, TADEUSZ CEGIEŁŁA, WIKTOR CHODZIUK, KAZIMIERZ CYBULSKI, EDWARD DULSKI, TADEUSZ GAWROŃSKI, STANISŁAW HEIMBERGER, MARIAN JANICKI, ZDZISŁAW KACZKOWSKI, MARIAN KAŁUZIŃSKI, MARIAN KAŁUŻYŃSKI, EDWARD KAMIŃSKI, ZDZISŁAW KLIMEK, TADEUSZ KOPACKI, LUDWIK KROGULSKI, JERZY LESZCZYŃSKI, MICHAŁ MARCHUT, IGOR MIKULIN, KAZIMIERZ MISZTELA, ADAM MOTYL-SZARY, KAZIMIERZ NARKIEWICZ, ANTONI NOWALIŃSKI, JAN OBRZUT, ROMAN OSIŃSKI, IRENEUSZ PINTERA, STEFAN RÓŻAŃSKI, ROMUALD SPYCHALSKI, STANISŁAW SZYMONIAK, JÓZEF ŚLEDŹ, MARIAN TOROŃ, WŁADYSŁAW WAWRZYŃIAK, JAN WODZYŃSKI, KAZIMIERZ ZAWADZKI, RYSZARD ZIELIŃSKI

zespół baletu (powstał w 1957 r.)

MARIA ŁAPIŃSKA, ANNA KOŁYSZKO, ZOFIA KULESZANKA, KRYSZYNA ZALEWSKA, KRYSZYNA SAWICKA, BARBARA GARSTKIEWICZ, IZABELLA GORZKOWSKA, JANINA NIESOBSKA, GERDA ŻMUDZIŃSKA, EWA NEUGEBAUER, HALINA KOZIELEWSKA, ALINA BARANOWSKA, WŁODZIMIERZ TRACZEWSKI, BRONISŁAW RAJKOWSKI, EDWARD POKROSS, ZBIGNIEW NOWOCIEŃ, FELIKS MALINOWSKI, JERZY DAMPC, EUGENIUSZ RADUCKI, BOGDAN JANKOWSKI, ADAM RÓŻAŁSKI, JAN STOLARSKI, EUGENIUSZ KORCZAKOWSKI, STEFAN PIĄTKOWSKI, ANDRZEJ LUDWICKI, FELIKS PARNELL



(Na podstawie zachowanych programów Opery Łódzkiej)



kierownicy artystyczni
Mieczysław Drobner (1954 - 1956)
Władysław Raczkowski (1956 - 1959)
Antoni Majak (1960 - 1961)
Zygmunt Latoszewski (1961 - 1972)
Bogusław Madey (1972 - 1977)
Bohdan Wodiczko (1977 - 1979)
Wojciech Michniewski (1979 - 1981)
Tadeusz Kozłowski (1982 - 1987)
Antoni Wicherek (1991 - 1994)
Kazimierz Kowalski (1994 - 1996)
Bogusław Piąta (1996 - 1998)
Tadeusz Kozłowski (1998 - 2000)
Marcin Krzyżanowski (2000 - 2003)
Tadeusz Kozłowski p.o. (2004 -)



dyrektorzy

Sabina Nowicka (1954 - 1961)
Tadeusz Laskowski (1961 - 1965)
Stanisław Piotrowski (1965 - 1974)
Wojciech Boczkowski (1974 - 1976)
Włodzimierz Pospiech (1976 - 1977)
Bohdan Wodiczko (1977 - 1979)
Andrzej Hundziak (1979 - 1981)
Janusz Cegieła (1981)
Wiesław Kinderman p.o. (1981 - 1982)
Sławomir Pietras (1982 - 1991)
Antoni Wicherek (1991 - 1994)
Kazimierz Kowalski (1994 - 1997)
Stanisław Dyzbardis (1997 - 1998)
Marcin Krzyżanowski (1998 - 2003)
Stanisław Dyzbardis p.o. (2003)
Grażyna Wasilewska (2003 - 2004)
Wojciech Skupiński (2004 -)



PREMIERY I WZNOWIENIA TEATRU WIELKIEGO W ŁODZI

HALKA Stanisław Moniuszko

Premiera 19 stycznia 1967 r.

KNIAŻ IGOR Aleksander Borodin

Premiera 20 stycznia 1967 r.

STRASZNY DWÓR Stanisław Moniuszko

Premiera 21 stycznia 1967 r.

CARMEN Georges Bizet

Premiera 22 stycznia 1967 r.

RIGOLETTO Giuseppe Verdi

Premiera 12 maja 1967 r.

PAN TWARDOWSKI Ludomir Różycki

Premiera 24 czerwca 1967 r.

DAMA PIKOWA Piotr Czajkowski

Premiera 5 listopada 1967 r.

ZEMSTA NIETOPERZA

Johann Strauss (syn)

Premiera 30 grudnia 1967 r.

TOSCA Giacomo Puccini

Premiera 23 marca 1968 r.

JEZIORO ŁABĘDZIE Piotr Czajkowski

Premiera 18 maja 1968 r.

COSI FAN TUTTE

Wolfgang Amadeus Mozart

Premiera 14 września 1968 r.

ROMANS GDAŃSKI

Tadeusz Paciorkiewicz

Prapremiera 30 listopada 1968 r.

CYRULIK SEWILSKI Gioacchino Rossini

Premiera 15 lutego 1969 r.

TRAGEDYJA

ALBO RZECZ O JANIE I HERODZIE

Romuald Twardowski

Prapremiera 26 kwietnia 1969 r.

ROMEO I JULIA Sergiusz Prokofiew

Premiera 13 września 1969 r.

TWARCIĘ TEATRU WIELKIEGO W ŁODZI



ZESPOŁY TEATRU WIELKIEGO W ŁODZI W 1967 r.

dyrektor STANISŁAW PIOTROWSKI • dyrektor artystyczny ZYGMUNT LATOSZEWSKI • zastępca dyrektora ZBIGNIEW PIEKUT • dyrygenci JÓZEF KLIMANEK, MIECZYŚLAW WOJCIECHOWSKI, MIECZYŚLAW RYMARCZYK • kierownik baletu WITOLD BORKOWSKI • kierownik literacki STANISŁAW DYZBARDIS • kierownik pracowni scenograficznej HALINA KORYTOWSKA • kierownik działu organizacji pracy artystycznej LIDIA JELENOWA • przygotowanie chóru MARIAN TOROŃ • asystenci dyrygenta ANDRZEJ BACHLEDA, WIKTOR BREGY, KAZIMIERZ URBAŃSKI • asystenci reżysera STANISŁAW MICHONSKI, RYSZARD NOWALIŃSKI • asystenci choreografa EUGENIUSZ KOWALCZYK, WŁODZIMIERZ TRACZEWSKI • asystent scenografa BARBARA JANOWSKA • inspicjenci KAZIMIERZ CYBULSKI, ZOFIA SOKOŁOWSKA, JANUSZ KUNCE

SOLIŚCI ŚPIEWACY

soprany DELFINA AMBROZIAK, TERESA MAY-CZYŻOWSKA, JANINA HAMERNIK, IRENA JURKIEWICZ, WERA KUŹMIŃSKA, EWELINA KWAŚNIEWSKA, JADWIGA PIETRASZKIEWICZ, DANUTA PRUSKA, HALINA ROMANOWSKA-WOJTYRA, ZOFIA RUDNICKA, LIDIA SKOWRON, JADWIGA STOCKA, TERESA WOJTASZEK • mezzosoprany DANUTA HUK, KRYSZYNA JACKOWSKA, KRYSZYNA KURTIS, MARIA NARKIEWICZ, IZABELLA SIKORSKA, IZABELLA STRZAŁKOWSKA • tenory JERZY ANTEPOWICZ, ADAM DULIŃSKI, TADEUSZ KOPACKI, JERZY ORŁOWSKI, ROMAN OSIŃSKI, PAULOS RAPTIS, STEFAN RÓŻAŃSKI, ROMUALD SPYCHALSKI, EUGENIUSZ SZYNKARSKI, FELIKS TARNAWSKI barytony, basy TADEUSZ GAWROŃSKI, KRZYSZTOF HARTWIG, STANISŁAW HEIMBERGER, JERZY JADCZAK, ZDZISŁAW KRZYWICKI, ANTONI MAJAK, WŁADYSŁAW MALCZEWSKI, MICHAŁ MARCHUT, STANISŁAW MICHONSKI, IGOR MIKULIN, EUGENIUSZ NIZIOŁ, RYSZARD NOWALIŃSKI, ANDRZEJ SACIUK, ZBIGNIEW STUDLER, MARIAN WOŹNICZKO • korepetytorzy solistów ANTONINA FRANKOWSKA, JADWIGA HERTEL, TAMARA SAMUJĘŁO, EWA WERNER, ELŻBIETA ZWIERSZCHOWSKA

ZESPÓŁ CHÓROWY

soprany KRYSZYNA ABRAMOWICZ, KAZIMIERA ARCHITEKT, MARIA BRZOSOWSKA, BRONISŁAWA BURZYŃSKA, ELŻBIETA GAŁUSZYŃSKA, ANNA GŁOGOWSKA, HALINA GOŁĄB-OSSOWSKA, JANINA IŻEL, BARBARA JANOWSKA, DANUTA JAKUBOWSKA, MARIA KACZMARKIEWICZ, JANINA KOPROWSKA, HALINA KUBECKA, JANINA KUBICKA, PELAGIA MOTTA, ALICJA POŁOŃSKA, ALICJA REJZNER, KINGA ROSIŃSKA, ZYTA SZCZEPAŃSKA, JANINA ŚLIWIŃSKA, JOLANTA URBANOWICZ, ZOFIA WAJNCHOLD, JÓZEFA WAŁĘSIŃSKA • alty BOŻENA ANDRZEJEWSKA, ALICJA DERKACZ, IRENA GAWROŃSKA, DANUTA GÓRNA, MIROŚLAWA JESIONOWSKA, ELŻBIETA JEŻEWSKA, BARBARA KANAR, JOLANTA LESZCZYŃSKA-KRZYWAŃSKA, MIECZYŚLAWA MALISIEWICZ, HALINA OSTROWSKA, GENOWEFA PANOW, TERESA SZACIŁOWSKA, ALINA SZADKOWSKA, WANDA SZULC, TERESA ŚCIWIARSKA, WIEŚLAWA TWARDOWSKA, HALINA WINCEL, JOLANTA ZIELIŃSKA, JADWIGA ZIMNAWODA • tenory STEFAN ADAMSKI, ZDZISŁAW CHUDECKI, JÓZEF JĘDRZEJCZAK, KAZIMIERZ JEZIORSKI, HENRYK KARPIŃSKI, PIOTR KLIMOWICZ, JULIAN KULIKOWSKI, JÓZEF LIMINOWICZ, KAZIMIERZ MISZTELA, STANISŁAW OBRZUT, KAZIMIERZ ORZECZOWSKI, JERZY PAWLUSEK, TADEUSZ ROMAŃSKI, TADEUSZ STAŃCZYK, ROMAN TASZKOWSKI, STANISŁAW WOWER, WIEŚLAW PIETRZAK, RYSZARD ZIELIŃSKI • barytony i basy WOJCIECH ABRAMOWICZ, JERZY BANDEL, WŁODZIMIERZ BATYCZ, ZBIGNIEW BOBOWSKI, MARIAN KAŁUZIŃSKI, LUDWIK KROGULSKI, JERZY LESZCZYŃSKI, WIEŚLAW KOTECKI, ZYGMUNT MACIEJEWSKI, KAZIMIERZ NARKIEWICZ, HENRYK PASTWIŃSKI, PIOTR RAJEWSKI, ZBIGNIEW PLICHTA, EDWARD ROMANOWSKI, TADEUSZ STANIUCHA, MARIAN STĘPIEŃ, CZESŁAW TOMASZEWSKI

ZESPÓŁ BALETOWY

soliści baletu DANUTA GUMIŃSKA, BARBARA LELENIEWSKA, LUCYNA ŁAKOMÓWNA, MARIA ŁAPIŃSKA, LUCYNA ŁUKASIK, JANINA NIESOBSKA, JOANNA SKULTETY, ELŻBIETA SPRATEK, BEATA STARCZEWSKA, IWONA WAKOWSKA, KRYSZYNA ZALEWSKA, JERZY ANANKO, ANTONI BIEDROŃ, WALDEMAR FOGIEL, ZYGMUNT GALOCH, WIEŚLAW GŁOWACKI, EUGENIUSZ JAKUBIAK, BOGDAN JANKOWSKI, KAZIMIERZ KNOL, HENRYK KROK, EUGENIUSZ KOWALCZYK, EUGENIUSZ KOWALSKI, RYSZARD RADEK, ADAM RÓŻAŃSKI, JERZY STĘPNIAK, WŁODZIMIERZ TRACZEWSKI, JERZY WASŁOWSKI, STANISŁAW WOIT, TADEUSZ WOLIŃSKI

koryfeje baletu IWONA BŁASZCZYK, KAZIMIERA DĄBROWICZ, JOLANTA MAKIEWICZ, BARBARA STEFANIAK, TADEUSZ BOGUCKI, BERNARD GBYL, STEFAN PIĄTKOWSKI, WŁODZIMIERZ SZŁĘK, PIOTR TORZYŃSKI

zespół baletu ALINA BARANOWSKA, BOŻENA BURDYŃSKA, TERESA CHUCHROWSKA, ELŻBIETA DOBROWSKA, SYLWIA HEROK, AGNIESZKA JASIONOWSKA, HALINA KOZIELEWSKA, JOANNA NIESIOŁOWSKA, GENOWEFA PAWELEC, EWA PAWLAK, KRYSZYNA

FAUST Charles Gounod
Premiera 18 października 1969 r.

LOHENGRIN Richard Wagner
Premiera 15 stycznia 1970 r.

KRÓLEWNA ŚNIEŻKA
I SIEDMIU KRASNOLUDKÓW
Bogdan Pawłowski
Prapremiera 14 marca 1970 r.

ORFEUSZ W PIEKLE Jacques Offenbach
Premiera 21 maja 1970 r.

WESELE W OJCOWIE Karol Kurpiński
Premiera 24 października 1970 r.

NA KWATERUNKU Stanisław Moniuszko
Premiera 24 października 1970 r.

HARNASIE Karol Szymanowski
Premiera 24 października 1970 r.

AIDA Giuseppe Verdi
Premiera 19 grudnia 1970 r.

UPROWADZENIE Z SERAJU
Wolfgang Amadeus Mozart
Premiera 20 lutego 1971 r.

DZIEWCZYNA Z ZACHODU
Giacomo Puccini
Premiera 24 kwietnia 1971 r.

SYLFIDY Fryderyk Chopin
Premiera 21 maja 1971 r.

BIAŁOWŁOSA Henryk Czyż
Premiera 2 października 1971 r.

MADAME BUTTERFLY Giacomo Puccini
Premiera 18 grudnia 1971 r.

HENRYK VI NA ŁOWACH
Karol Kurpiński
Prapremiera 29 stycznia 1972 r.

CZŁOWIEK Z LA MANCZY Mitch Leigh
Premiera 8 kwietnia 1972 r.

DAFNIS I CHLOE Maurice Ravel
Premiera 20 maja 1972 r.

ZIELONY STÓŁ Taniec Śmierci
Frederik A. Cohen
Premiera 20 maja 1972 r.

RYMKIEWICZ, HANNA SADOWSKA, ALEKSANDRA SIECZKOWSKA, BARBARA SZCZEPAŃSKA, JOLANTA SZKOPÓWNA, ZDZISŁAWA SZYMAŃSKA, ANNA ŻMUDA, STEFAN BOROWSKI, WIEŚLAW GRABARCZYK, ALEKSANDER KMIEĆ, JAN KRZYKAWSKI, RYSZARD PIEKARSKI, GRZEGORZ RASIŃSKI, ZBIGNIEW SOBIS, JAN STOLARSKI, HENRYK STEUER, MIROŚLAW TOMCZAK, JULIAN TOTA, PIOTR WOJCIECHOWSKI.

korepetytorzy baletu PIOTR BUKOWSKI, WALDEMAR SYNDER

Z E S P Ó Ł O R K I E S T R Y

I skrzypce FRANCISZEK BARTOSIAK (koncertmistrz), STANISŁAW GROSBART, ZDZISŁAW BANASZCZYK, WIEŚLAWA GOSS, BOGDAN GOSS, KAZIMIERZ KAWCZYŃSKI, EWA MELKA, MARIAN PATULSKI, JERZY WOLNICKI

II skrzypce KAZIMIERZ PAWLICKI, MIROŚLAWA MIROWSKA, STEFAN BETZ, KAZIMIERZ BIELECKI, FRANCISZEK CISZEK, PAWEŁ JAROSZ, MARIAN PTASZYŃSKI, JERZY WOŹNIAK, ANNA ZAPIERACZYŃSKA

altówki MARIA WITEK, EWA GOLACHOWSKA, JERZY GONERA, WINCENTY KOMOROWSKI, JAN MYRNA, TERESA OLEJNIK, TADEUSZ OLSZEWSKI

tuba ANDRZEJ PROMIŃSKI

perkusja WŁODZIMIERZ SKOWERA, ZOFIA PYCHYŃSKA, ANDRZEJ RAMUTOWSKI, BARBARA SOBAŃSKA, ANDRZEJ ZATKE

wiolonczelce JANUSZ KUBIAK (koncertmistrz), HANNA DUBANIEWICZ, RYSZARD ANDRZEJEWSKI, MARIAN GROSCANG, IZABELA JANISZEWSKA, WIEŚLAW OSUCHA, ANNA WOJTASZEK

kontrabasy KAZIMIERZ GŁUCH, JERZY KOCIŃSKI, JERZY JARECKI, JERZY KNAPKIEWICZ, STANISŁAW ŚLEBOCKI, STANISŁAW ZAJĄC

flety ZENON JELIŃSKI, CZESŁAWA SZCZEGÓLSKA, DIONIZY CHRZĄSTOWSKI, HELENA KŁOSIŃSKA

oboje ZDZISŁAW KACZMAREK, PIOTR ZYBERT, JERZY KOPIŃSKI

harfa ALICJA CYPKO, BARBARA WILCZEK, FELIKS SOWA

fortepian EWA WERNER, ELŻBIETA ZWIERZCHOWSKA

klarnety GRZEGORZ POSTOŁOW, RYSZARD RYCZEL, IRENEUSZ BIERNACKI, WACŁAW KRAWCZYK

fagoty STEFAN SZCZECH, STANISŁAW SÓJKA, WIEŚLAW ADAMCZYK, SŁAWOMIR MIŁOWSKI

waltornie JÓZEF KRET, MIECZYŚLAW HOF SZNAJDER, WŁADYSŁAW DRZYZGUŁA, JÓZEF GRAWIŃSKI, ADAM JABŁOŃSKI, SŁAWOMIR JAGIEŁŁO, TADEUSZ RATAJCZYK

trąbki JAN PĘDZIWIATR, ANDRZEJ ROKICKI, HIERONIM MAJ, EDWARD ŁUCZAK

puzony JÓZEF GILAS, CZESŁAW PIEKARSKI, MICHAŁ HOFMAN, WIKTOR MICHAŁSKI, ANDRZEJ SZCZEPAŃSKI



LEGENDA GRUDZIŃSKA

Zacharia Paliaszwilli

Polska prapremiera 10 czerwca 1972 r.

HALKA Stanisław Moniuszko

Premiera 12 października 1972 r.

TRAVIATA Giuseppe Verdi

Premiera 16 grudnia 1972 r.

ZACZAROWANY FLET

Wolfgang Amadeus Mozart

Premiera 3 marca 1973 r.

SZACH MAT Arthur Bliss

Premiera 24 marca 1973 r.

CÓRKA ŹLE STRZEŻONA

Ferdinand Hérold, John Lanchbery

Polska prapremiera 5 maja 1973 r.

WESOŁE KUMOSZKI Z WINDSORU

Otto Nicolai

Premiera 9 czerwca 1973 r.

OPOWIEŚCI HOFFMANNA

Jacques Offenbach

Premiera 29 września 1973 r.

FILENIS Roman Statkowski

Premiera 22 grudnia 1973 r.

PRZYGODY PANA KLEKSA

Piotr Marczewski

Prapremiera 26 marca 1974 r.

SOLENE Wojciech Kilar

Premiera 25 maja 1974 r.

AD HOMINEM Zbigniew Wiszniewski

Premiera 25 maja 1974 r.

CZTERY ESEJE Tadeusz Baird

Premiera 25 maja 1974 r.

DRAMATIC STORY Kazimierz Serocki

Premiera 25 maja 1974 r.

KNIAŻ IGOR Aleksander Borodin

Wznowienie 5 października 1974 r.

CUD, CZYLI KRAKOWIACY I GÓRALE

Jan Stefani, Wojciech Bogusławski

Premiera 19 listopada 1974 r.



HALKA
HALINA ROMANOWSKA Halka
Fot. Jerzy Neugebauer



HALKA
HALINA ROMANOWSKA Halka
TADEUSZ KÓPACKI Jontek
Fot. Fr. Myszkowski



HALKA
JERZY JADCZAK Janusz, JĘNA JURKIEWICZ Zofia, ANTONI MALIŃSKI Kłobnik
Fot. Fr. Myszkowski



HALKA
STANISŁAW HEIMBERGER Janusz, JERZY ORŁOWSKI Jontek
HALINA ROMANOWSKA Halka

SPRZEDANA NARZECZONA

Bedřich Smetana

*Premiera 30 listopada 1974 r.***ORFEUSZ** Claudio Monteverdi*Polska prapremiera 23 marca 1975 r.***CARMEN** Georges Bizet*Premiera 3 maja 1975 r.***BARON CYGAŃSKI** Johann Strauss (syn)*Premiera 5 lipca 1975 r.***GAJANE** Aram Chaczaturian*Polska prapremiera 21 listopada 1975 r.***LORD JIM** Romuald Twardowski*Prapremiera 14 lutego 1976 r.***TAM O'SHANTER** Leighton Lucas*Polska prapremiera 10 kwietnia 1976 r.***CONCERTO GROSSO** Bolesław Szabelski*Prapremiera 10 kwietnia 1976 r.***CZAR MIŁOŚCI** Manuel de Falla*Premiera 10 kwietnia 1976 r.***OTELLO** Giuseppe Verdi*Premiera 26 czerwca 1976 r.***SYLFIDY** Fryderyk Chopin*Wznowienie 13 listopada 1976 r.***HARNASIE** Karol Szymanowski*Wznowienie 13 listopada 1976 r.***WESELE FIGARA**

Wolfgang Amadeus Mozart

*Premiera 17 grudnia 1976 r.***ZAMEK NA CZORSZTYNIE**

CZYLI BOJOMIR I WANDA

Karol Kurpiński

*Premiera 14 lutego 1977 r.***CYGANERIA** Giacomo Puccini*Premiera 2 kwietnia 1977 r.***JEZIORO ŁABĘDZIE** Piotr Czajkowski*Premiera 23 kwietnia 1977 r.***JOLANTA** Piotr Czajkowski*Premiera 16 września 1977 r.***ŁODZI PRZYGODA Z OPERĄ****50 lat stałej sceny operowej w Łodzi****(18 X 1954 – 18 X 2004)****Wspomnienia**

Minęło czterdzieści lat i z wielkim wzruszeniem i sentymentem przeglądam na powrót stare recenzje i sprawozdania, dokumentujące działania Opery Łódzkiej – dzisiejszego Teatru Wielkiego – w pierwszych latach istnienia tej sceny. Leżą przede mną pozostałe wycinki prasowe – świadectwo pracy całego sztabu ludzi, dowody sukcesów i zapis trudności, z którymi się wtedy borykaliśmy. Pamięć podsuwa różne obrazy – radosne i smutne, ważne i posiadające wymiar anegdoty. Wraca wspomnienie o wspaniałych ludziach, z którymi wspólnie tworzyliśmy Operę Łódzką – o prof. Władysławie Raczkowskim, o wielkim Feliksie Parnellu – twórcy baletu łódzkiej opery i szkolnictwa baletowego w naszym mieście, o Mieczysławie Drobnerze, pierwszym kierowniku artystycznym tej placówki, o Kazimierzu Sikorskim, dawnym rektorze PWSM, o nieodżałowanym Kiejstucie Bacewiczu... Pamięć przywołuje różne nazwiska, różne sytuacje i obrazy z pierwszych lat istnienia Opery. (...) Niechaj wrócą te chwile, które pozostały (...) w sercu...

Dzień 18 października 1954 roku, premiera Straszego dworu Stanisława Moniuszki na scenie Teatru Nowego. Pierwsza premiera Opery Łódzkiej. „Chwila osobliwa” dla wszystkich ludzi, którzy przyczynili się do powstania w Łodzi stałej sceny operowej. Wzruszenie – to my, artyści, pedagodzy, technicy teatralni, kierownictwo teatru, administracja, wszyscy, którzy wtedy pracowali z nami i byli z nami – doprowadziliśmy do tego, że spełniły się marzenia pokoleń łódzkich melomanów i animatorów życia kulturalnego. Ten dzień rozpoczyna dzieje dzisiejszego Teatru Wielkiego, ten dzień wieńczy starania o założenie w Łodzi teatru operowego, które rozpoczęły się jeszcze w ubiegłym stuleciu. I wówczas, siedząc na widowni Teatru Nowego, myślałam o tych wszystkich, którzy przed nami o to zabiegali. Sukces Straszego dworu był także ich zwycięstwem – tak dziesięć lat temu wspominała „trudne początki” Sabina Nowicka, pierwszy dyrektor Opery Łódzkiej, teatru, który stał się spełnieniem marzeń łodzian o stałej scenie operowej. A marzyli o niej od dawna, przecież „Łodzi przygoda z operą” zaczęła się ponad 130 lat temu...

Trudne początki

Rosnące zainteresowanie łodzian w drugiej połowie XIX wieku operetką, śpiewogrą i wodewilem pozwoliło na przybycie do Łodzi w 1873 roku włoskiego zespołu operowego Józefa Crottiego (pokazano m. in. *Rigoletta* i *Traviatę* Verdiego, *Łucję z Lammermooru* Donizettiego oraz *Cyrylika sewilskiego* Rossiniego). Kolejnym wydarzeniem było wystawienie w 1875 roku przez Towarzystwo Artystów Dramatycznych Juliana Grabińskiego *Halki* Moniuszki. Przedstawienie opery zostało tak entuzjastycznie przyjęte, że inne objazdowe zespoły teatralne, nie tylko polskie, ale i zagraniczne – m.in. z Włoch, Francji, Niemiec, dzisiejszej Austrii i Rosji – zaczęły coraz częściej odwiedzać Łódź, pokazując najbardziej znane opery i operetki. Przedstawienia operetkowe wystawiały także działające na stałe w mieście zespoły dramatyczne i choć robiły to z powodzeniem, nie zaspokajało to apetytu łodzian na spektakle muzyczne. Chciano oper, dlatego też łodzianie coraz częściej myśleli o utworzeniu stałej sceny operowej, ale brak środków finansowych i artystycznej siły fachowej skutecznie uniemożliwiał realizację tych, śmiałych nieraz, planów. Zatem przez osiemdziesiąt lat z zapałem organizowano w Łodzi gościnne występy wielu solistów – a śpiewali tu najwięksi, z Adą Sari, Ewą Bandrowską-Turską, Adamem Didurem, Ignacym Dygasem i Janem Kiepurą na czele – zapraszano też całe zespoły operowe, np. w latach 1946, 1949-54 gościła w Łodzi Opera Śląska w Bytomiu.

SYMFONIA FANTASTYCZNA

Epizod z życia artysty

Hector Berlioz

Premiera 29 października 1977 r.

SZEHerezADA Nikołaj Rimski-Korsakow

Premiera 29 października 1977 r.

ZARĘCZYNY W KLASZTORZE

Siergiusz Prokofiew

Premiera 12 listopada 1977 r.

WOLNY STRZELEC Carl Maria von Weber

Premiera 19 marca 1978 r.

OGNISTY PTAK Igor Strawiński

Premiera 23 kwietnia 1978 r.

KSIĘŻYC Carl Orff

Premiera 23 kwietnia 1978 r.

JULIETTA Bohuslav Martinů

Polska prapremiera 21 maja 1978 r.

PIEŚŃ O ZIEMI Roman Palester

Premiera 25 czerwca 1978 r.

APOLLO I DZIEWCZYNA

Ludomir Różycki

Premiera 25 czerwca 1978 r.

HARNASIE Karol Szymanowski

Premiera 25 czerwca 1978 r.

STRASZNY DWÓR Stanisław Moniuszko

Premiera 7 października 1978 r.

POCAŁUNEK WIESZCZKI Igor Strawiński

Premiera 9 grudnia 1978 r.

ZACZAROWANE LALKI

Gioacchino Rossini, Ottorino Respighi

Premiera 9 grudnia 1978 r.

ZORBA John Kander

Polska prapremiera 24 lutego 1979 r.

DON CARLOS Giuseppe Verdi

Premiera 27 kwietnia 1979 r.

GISELLE Adolphe Adam

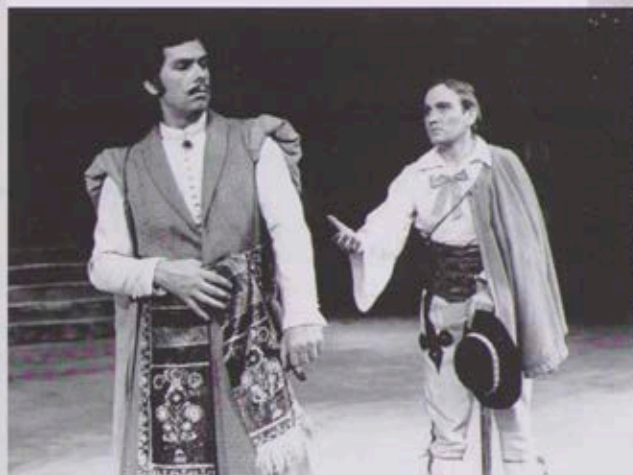
Premiera 22 września 1979 r.

HRABINA Stanisław Moniuszko

Premiera 24 listopada 1979 r.



HALKA
LIDIA SKOWRON Halka
Fot. Fr. Myszkowski



HALKA
JERZY JADCZAK Janusz, ZYGMUNT ZAJĄC Jontek
Fot. Jerzy Neugebauer



HALKA
HALINA ROMANOWSKA Halka, JERZY JADCZAK Janusz,
IZABELA KOBUS Zośka, ZDZISŁAW KRZYWICKI Stolnik

TANNHÄUSER Richard Wagner
Premiera 12 kwietnia 1980 r.

DZIADEK DO ORZECÓW
Piotr Czajkowski
Premiera 31 maja 1980 r.

WŁOSZKA W ALGIERZE
Gioacchino Rossini
Premiera 18 października 1980 r.

ODRODZENIE Mieczysław Karłowicz
Premiera 6 grudnia 1980 r.

ESSE Układ choreograficzny
do tekstu Czesława Miłosza
Premiera 6 grudnia 1980 r.

GŁOS KOBIECY Krzysztof Knittel
Premiera 6 grudnia 1980 r.

FONTANNA BACHCZYSARAJU
Borys Asafiew
Premiera 21 lutego 1981 r.

MARIA STUART Romuald Twardowski
Prapremiera 11 kwietnia 1981 r.

FAUST STORY
Widowisko baletowe do muzyki
Franciszka Liszta:
„Walc Mefista”, „Symfonia Faustowska”
Polska prapremiera 23 maja 1981 r.

TRUBADUR Giuseppe Verdi
Premiera 17 października 1981 r.

**KRÓLEWNA ŚNIEŻKA
I SIĘDMU KRASNOLUDKÓW**
Bogdan Pawłowski
Premiera 14 listopada 1981 r.

DON PASQUALE Gaetano Donizetti
Premiera 30 stycznia 1982 r.

AIDA Giuseppe Verdi
Wznowienie 28 lutego 1982 r.

MADAME BUTTERFLY Giacomo Puccini
Wznowienie 25 kwietnia 1982 r.

FIDELIO Ludwig van Beethoven
Premiera 19 czerwca 1982 r.

Mimo różnorakich trudności przez ten czas rozwijało się w Łodzi szkolnictwo muzyczne i tworzyły się liczne, prezentujące różny poziom artystyczny, zespoły zajmujące się przygotowaniem przedstawień operowych. Najważniejszymi z nich były: działająca w latach 1893-95 Opera Łódzka Czesława Janowskiego¹, Towarzystwo Śpiewacze „Lutnia” (później przekształcone w Koło Dramatyczne), które w 1907 roku wystawiło w ówczesnym Teatrze Wielkim² *Verbum nobile* i *Flisa* Moniuszki, powstałe w 1916 roku Łódzkie Kółko Operowe, a także Sekcja Operowa utworzona w roku 1918 przez Towarzystwo Muzyczne im. Fryderyka Chopina i Łódzką Orkiestrę Symfoniczną. Zadaniem tej sekcji było zorganizowanie stałej opery w Łodzi. To jednak udało się dopiero po drugiej wojnie światowej Stowarzyszeniu Przyjaciół Opery.

Powstaje Stowarzyszenie – powstaje Opera

W kwietniu 1954 roku, dzięki staraniom prof. Mieczysława Drobnera, prof. Tomasza Kiesewettera, prof. Władysława Raczkowskiego, prof. Kazimierza Sikorskiego, całej grupy wykładowców łódzkiej PWSM (Olgi Olginy, Grzegorza Orłowa, Adeli Comte Wilgockiej, Marii Sobolewskiej i in.) oraz wielu melomanów, powstaje w Łodzi Stowarzyszenie Przyjaciół Opery. Prezesem zostaje Kazimierz Sikorski. Głównym celem statutowym stowarzyszenia – zrealizowanie wieloletnich tęsknot łodzian: utworzenie stałej sceny operowej. Znamienny jest fakt, że kolebką stowarzyszenia była uczelnia muzyczna (profesor Sikorski był Rektorem łódzkiej PWSM, prof. Drobner prorektorem, a prof. Raczkowski – dziekanem wydziału wokalnego). Stowarzyszenie nie działało w próżni; mogło liczyć na studentów i absolwentów łódzkiej PWSM. Właśnie współpracy z uczelnią muzyczną zabrakło inicjatorom powołania sceny operowej w Łodzi w okresie przedwojennym.

Ministerstwo Kultury i władze miasta przychyliły się do idei stworzenia w Łodzi Studium Operowego (początkowo myślano tylko o Studium) i nawet wyasygnowały skromne fundusze na ten cel. Łódzkie środowisko kulturalne i melomani z entuzjazmem poparli inicjatywę. Stowarzyszenie mogło rozpocząć prace organizacyjne. Zaproszona przez prof. Raczkowskiego i prof. Drobnera do współpracy w powstającym Studium Sabina Nowicka (wtedy dyrektor Teatru Ziemi Łódzkiej) przekonała wszystkich, że jeśli ma się stworzyć nową polską scenę operową, scenę prowadzącą na przekór sztampie i rutynie twórcze poszukiwania artystyczne, scenę, na której mają występować utalentowani wykonawcy, to powinna to być „pełnoprawna” Opera, a nie Studium.

Warunki pracy zapowiadały się ciężko. Ryzyko było spore. Przed twórcami sceny stały podstawowe problemy: gdzie grać? gdzie próbować? skąd wziąć orkiestrę, balet i zespół techniczny? kto ma wykonać scenografię? Jednak zapał prof. Tomasza Kiesewettera, prof. Mieczysława Drobnera, Sabiny Nowickiej, a przede wszystkim prof. Raczkowskiego, *spiritus movens* całego przedsięwzięcia i dobry duch Opery Łódzkiej w jej pionierskim okresie spowodował, że pomimo trudności już 1 lipca 1954 roku, na wniosek Stowarzyszenia, decyzją Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi utworzono Operę Łódzką. Subwencjonowania przedsięwzięcia podjęła się początkowo Rada Narodowa. Nie zrezygnowano z pomysłu Studium – działało ono przy Operze, a miało kształcić młodych śpiewaków. Pierwszym dyrektorem Opery została Sabina Nowicka, kierownikiem artystycznym Mieczysław Drobner, zaś kierownikiem muzycznym i pierwszym dyrygentem – Władysław Raczkowski. Na inaugurację (18.10.1954 roku) przygotowano premierę *Strasznego dworu* Stanisława Moniuszki pod kierownictwem muzycznym Władysława Raczkowskiego, w reżyserii Jerzego Merunowicza, w scenografii Ewy Soboltowej i Józefa Rachwalskiego. Przedstawienie zagrano na scenie Teatru Nowego w Łodzi, dzięki uprzejmości jej dyrektora Kazimierza Dejmka. Dekoracje i kostiumy wykonano w Centralnych Warsztatach Teatrów Łódzkich. Sukces był ogromny; nie przyćmiło go nawet to, że w przedstawieniu zabrakło... mazura. Widzowie byli oczarowani świeżością koncepcji muzycznej i młodzieńczym entuzjazmem zespołu.

GŁOS KOBIECY Krzysztof Knittel
Wznowienie 20 czerwca 1982 r.

MEDEA Juliusz Łuciuk
Premiera 20 czerwca 1982 r.

ODRODZENIE Mieczysław Karłowicz
Wznowienie 25 września 1982 r.

KONCERT F-MOLL Fryderyk Chopin
Premiera 27 listopada 1982 r.

SERENADA Mieczysław Karłowicz
Premiera 27 listopada 1982 r.

STABAT MATER Karol Szymanowski
Premiera 27 listopada 1982 r.

ŻYDÓWKA
Jacques François Fromental Halévy
Premiera 5 lutego 1983 r.

NORMA Vincenzo Bellini
Premiera 16 kwietnia 1983 r.

COPPELIA Léo Delibes
Premiera 7 maja 1983 r.

EUGENIUSZ ONIEGIN Piotr Czajkowski
Premiera 25 czerwca 1983 r.

KARŁOWICZ Interpretacje
Premiera 29 października 1983 r.

ODPRAWA POSŁÓW GRECKICH
Witold Rudziński
Premiera 10 września 1983 r.

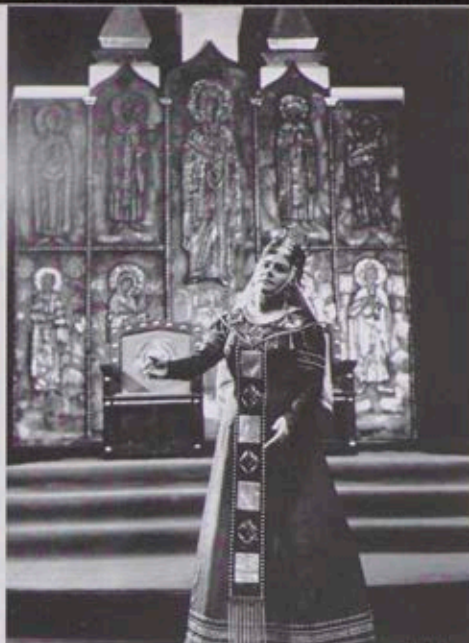
IL MAESTRO DI CAPELLA
Domenico Cimarosa
Premiera 10 września 1983 r.

LUCJA Z LAMMERMOOR
Gaetano Donizetti
Premiera 19 listopada 1983 r.

PRÓBA. Wariacje na dobrze znany temat
Rock-balet do muzyki
Johanna Sebastiana Bacha, Gábora Pressera
Polska prapremiera 25 lutego 1984 r.

WALKIRIA Richard Wagner
Premiera 10 marca 1984 r.

SONATA BELZEBUBA
Edward Bogusławski
Premiera 7 kwietnia 1984 r.



KNIAŻ IGOR
JADWIGA PIETRASZKIEWICZ Jarosławna
Fot. Fr. Myszkowski



Fot. Jerzy Neugebauer



KNIAŻ IGOR
TOMASZ FITAS Kończak,
JERZY JADCZAK Książ Igor
Fot. Jerzy Neugebauer



KNIAŻ IGOR
WŁADYSŁAW MALCZEWSKI Książ Igor, STANISŁAW MICHONSKI Kończak
Fot. Jerzy Neugebauer

MEFISTOFELES Arrigo Boito
Premiera 23 czerwca 1984 r.

MANRU Ignacy Jan Paderewski
Premiera 27 października 1984 r.

REPUBLIKA - RZECZ PUBLICZNA
Premiera 29 grudnia 1984 r.

HALKA Stanisław Moniuszko
Premiera 19 stycznia 1985 r.

PAN TWARDOWSKI Ludomir Różycki
Premiera 30 marca 1985 r.

MIRIAM Bronisław K. Przybylski
Prapremiera 19 maja 1985 r.

PAX ET BONUM Mistero di vita
do oratorium Juliusza Łuciuka
pt. „Franciszek z Asyżu”
Prapremiera 19 maja 1985 r.

CIEŃ Bronisław K. Przybylski
Premiera 29 czerwca 1985 r.

CYRULIK SEWILSKI Gioacchini Rossini
Premiera 6 lipca 1985 r.

SEN NOCY LETNIEJ
Felix Mendelssohn-Bartholdy
Polska prapremiera 26 października 1985 r.

LO SPOSO DELUSO
Wolfgang Amadeus Mozart
Premiera 9 listopada 1985 r.

DER SCHAUSPIELDIREKTOR
Wolfgang Amadeus Mozart
Premiera 9 listopada 1985 r.

STRASZNY DWÓR Stanisław Moniuszko
Wznowienie 31 grudnia 1985 r.

AIDA Giuseppe Verdi
Wznowienie 16 listopada 1985 r.

DON KICHOT Ludwíg Minkus
Premiera 31 maja 1986 r.

RIGOLETTO Giuseppe Verdi
Premiera 28 czerwca 1986 r.

COSI FAN TUTTE
Wolfgang Amadeus Mozart
Premiera 5 października 1986 r.

Opera Łódzka, czekając na zakończenie budowy gmachu Teatru Narodowego, pracowała w trudnych warunkach; nie posiadała własnej sceny (przedstawienia pokazywano w Teatrze Nowym i Teatrze im. S. Jaracza), własnych sal prób (Operze udostępniano w określonych godzinach kilka pokoiów w Wojewódzkim Domu Kultury), własnych pracowni scenograficznych, zespół artystyczny był początkowo niewielki (około 50 osób). Często bywało tak, że jednego dnia artysta śpiewał pierwszoplanową partię, a następnego występował w... chórze. Ponieważ początkowo Opera nie posiadała nawet własnej orkiestry, śpiewakom towarzyszyli łódzcy filharmonicy. Popularność Opery szybko rosła, przybywało artystów, w 1960 roku utworzono orkiestrę, sięgano po trudniejszy repertuar (m.in. *Cyganerie* Pucciniego, *Don Giovanniego* Mozarta, *Carmina burana* Orffa, *Tajemnicę Zuzanny* Wolfa-Ferrarię, *Rycerskość wieśniaczą* Mascagniego, *Pajace* Leoncavalla).

W 1957 r. utworzono w Operze, pod kierownictwem Feliksa Parnella, pierwszy profesjonalny łódzki zespół baletowy, liczący ok. 30 osób. Inauguracyjnym przedstawieniem baletowym była *Parada Parnella*, potem zrealizowano między innymi, także w choreografii Parnella, *Giselle* Adama, *Coppelię* Delibes'a, *Fontannę Bachczysaraju* Asafiewa.

Pod patronatem stowarzyszenia Opera Łódzka działała do momentu upaństwowienia; nastąpiło to – za zgodą Ministra Kultury i Sztuki – 1 stycznia 1961 roku na mocy uchwały Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi.

Opera Łódzka przygotowała ponad 30 premier przedstawień operowych i baletowych. Ostatni raz zespół bezdomnej Opery Łódzkiej zagrał w sezonie 1965/1966, później zaś zaczął próby do przedstawień przygotowywanych na otwarcie nowo wybudowanego gmachu teatru na placu Dąbrowskiego – swojej własnej, od dawna oczekiwanej sceny.

Nowy teatr dla dramatu czy opery?

Zaraz po II wojnie światowej zrodziła się idea zbudowania w Łodzi reprezentacyjnego gmachu dla teatru dramatycznego, w którym mogłyby odbywać się też przedstawienia muzyczne. Architektami Teatru Narodowego (dopiero potem zmieniono nazwę na Teatr Wielki) zostali: Józef Korski, Witold Korski i Roman Szyborski. Swoimi radami przy projektowaniu służyli wybitni ludzie teatru: Leon Schiller, Otto Axer i Tadeusz Laskowski. W 1949 roku rozpoczęto budowę, która trwała z przerwami aż 18 lat. W tym czasie (1954 r.) uchwała Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi zmieniła, głównie na prośbę nowo powstałej, ale bezdomnej Opery Łódzkiej, przeznaczenie obiektu na teatr operowo-baletowy. Zbudowano drugi pod względem wielkości w kraju, jeden z większych w Europie, gmach teatralny z amfiteatralną widownią, ze sceną wyposażoną w ogromne zapadnie i wózki ułatwiające zmiany dekoracji, oraz z samowystarczalnym zapleczem do produkcji dekoracji i kostiumów. Budynek ten stwarzał komfortowe warunki pracy dla zespołu operowo-baletowego.

Na początku lat sześćdziesiątych Opera Łódzka przeprowadziła się do części gotowych pomieszczeń i zaczęła przygotowania do inauguracji, nadal prowadząc dotychczasową działalność. W 1962 r. utworzono Studium Choreograficzne, mające kształcić przyszłych tancerzy Teatru Wielkiego. Zarządzeniem Prezydium Rady Narodowej m. Łodzi z 23 sierpnia 1966 roku zmieniono nazwę Opery Łódzkiej na Teatr Wielki w Łodzi.

Nareszcie u siebie!

19 stycznia 1967 roku kurtyna Teatru Wielkiego w Łodzi poszła w górę. Podczas kolejnych galowych wieczorów pokazano premiery czterech oper: *Halki* Moniuszki, *Kniazia Igora* Borodina, *Strasznego dworu* Moniuszki i *Carmen* Bizeta. Łodzianie mieli nareszcie swoją operę z prawdziwego zdarzenia, a profesjonalny łódzki zespół operowo-baletowy, dzięki wspianiałemu budynkowi, stał się od tej chwili

FAUST GOES ROCK

Muzyka - „The Shade”
Premiera 6 grudnia 1986 r.

BORYS GODUNOW Modest Musorgski

Premiera 10 stycznia 1987 r.

TRAVIATA Giuseppe Verdi

Premiera 7 marca 1987 r.

WOLFGANG AMADEUS

Wolfgang Amadeus Mozart

Premiera 16 maja 1987 r.

NABUCCO Giuseppe Verdi

Premiera 24 października 1987 r.

SŁUŻĄCA PANIA

Giovanni Battista Pergolesi

Premiera 22 listopada 1987 r.

SONATA NA KOBIETĘ I MEŻCZYZNĘ

do utworu Zoltána Kodály'a

„Sonata wiolonczelowa” op. 8

Premiera 22 listopada 1987 r.

TELEFON Gian-Carlo Menotti

Premiera 22 listopada 1987 r.

WESOŁA WDÓWKA Franz Lehar

Premiera 9 stycznia 1988 r.

EUGENIUSZ ONIEGIN Piotr Czajkowski

Wznowienie 13 stycznia 1988 r.

TOSCA Giacomo Puccini

Premiera 20 lutego 1988 r.

WESELE FIGARA

Wolfgang Amadeus Mozart

Premiera 7 maja 1988 r.

KOPCIUSZEK Sergiusz Prokofiew

Premiera 22 października 1988 r.

BŁĘKITNY ZAMEK Roman Czubyty

Premiera 2 grudnia 1988 r.

WIGILIE POLSKIE

od Kochanowskiego do Baczyńskiego

Barbara Wachowicz

Premiera 5 stycznia 1989 r.

KARŁOWICZ Interpretacje

Wznowienie 21 stycznia 1989 r.



KNIAŻ IGOR
ANTONI MAJAK Halicki
Fot. Zofia Myszowska



KNIAŻ IGOR
WŁADYSŁAW MALCZEWSKI Książ Igor,
ROMAN OSIŃSKI Owlur
Fot. Zofia Myszowska



KNIAŻ IGOR
IGOR MIKULIN Kończak
Fot. Fr. Myszowski



KNIAŻ IGOR
LIDIA SKOWRON Jarosławna, ANTONI MAJAK Halicki
Fot. Fr. Myszowski

KAWALER SREBRNEJ RÓŻY

Richard Strauss

*Premiera 18 marca 1989 r.***SZEHerezada** *Nikołaj Rimski-Korsakow**Premiera 20 maja 1989 r.***POPOŁUDNIE FAUNA** *Claude Debussy**Premiera 20 maja 1989 r.***ŚWIĘTO WIOSNY** *Igor Strawiński**Premiera 20 maja 1989 r.***MADAME BUTTERFLY** *Giacomo Puccini**Premiera 7 października 1989 r.***GRY** *Claude Debussy**Premiera 4 listopada 1989 r.***KYNOLOG W ROZTERCE** *Henryk Czyż**Premiera 2 grudnia 1989 r.***SYLWIA**, czyli *Nimfa Diany**Léo Delibes**Polska prapremiera 30 grudnia 1989 r.***WIGILIE POLSKIE**od *Kochanowskiego do Baczyńskiego**Barbara Wachowicz**Wznowienie 6 stycznia 1990 r.***ERNANI** *Giuseppe Verdi**Premiera 24 lutego 1990 r.***GREK ZORBA** *Mikis Theodorakis**Polska prapremiera 28 kwietnia 1990 r.***DIABŁY Z LOUDUN***Krzysztof Penderecki**Premiera 23 czerwca 1990 r.***DON CARLOS** *Giuseppe Verdi**Wykonanie koncertowe.**Premiera 12 stycznia 1991 r.***MADRA** *Carl Orff**Premiera 1 marca 1991 r.***DON GIOVANNI***Wolfgang Amadeus Mozart**Premiera 23 marca 1991 r.***RYCERSKOŚĆ WIEŚNIACZA***Pietro Mascagni**Premiera 20 kwietnia 1991 r.*

zespołem, który nareszcie mógł w pełnym komforcie tworzyć naprawdę wielki teatr. W tym okresie dyrektorem naczelnym był Stanisław Piotrowski, który objął to stanowisko w 1965 r. (jeszcze w Operze Łódzkiej), a dyrektorem artystycznym – dr Zygmunt Latoszewski, który sprawował tę funkcję już od 1961 roku.

Przed kasami ustawiały się kilometrowe kolejki, każdy bowiem chciał zobaczyć z rozmachem przygotowane inscenizacje w nowoczesnym gmachu – pierwszym salonie robotniczej Łodzi. O Łódzkim Teatrze Wielkim było tak głośno, że przez jakiś czas organizowano specjalne pociągi z Warszawy, którymi miłośnicy opery przyjeżdżali na przedstawienia. Także zgrany zespół młodych i utalentowanych śpiewaków był magnesem, który przyciągał do Łódzkiego Teatru Wielkiego widzów z całej Polski. W zespole tym znalazło się wielu solistów. Jedni z nich w nim zaczęli, by potem wyruszyć w świat i robić międzynarodową karierę, jak Izabela Nawe, Andrzej Saciuk, a przede wszystkim Teresa Wojtaszek-Kubiak (śpiewała w wiedeńskiej Staatsoper, Royal Opera House Covent Garden w Londynie, Metropolitan Opera w Nowym Jorku). Inni zatrzymywali się w Łodzi tylko na chwilę: Maria Fołtyn, Bożena Kinasz-Mikołajczak, czy Paulos Raptis. A jeszcze inni związali się z Łódzką sceną operową na całe życie, odnosząc na niej sukcesy, jak choćby: Lidia Skowron, Delfina Ambroziak, Teresa May-Czyżowska, Jadwiga Pietraszkiewicz, Weronika Kuźmińska, Halina Romanowska, Zofia Rudnicka, Stanisław Heimberger, Tadeusz Kopacki, Antoni Majak, Igor Mikulin, Jerzy Orłowski, Romuald Szychalski, Władysław Malczewski, Adam Duliński, Zdzisław Krzywicki czy Michał Marchut.

Zespół baletowy Teatru Wielkiego (w latach 1965-76 jego kierownikiem był Witold Borkowski), którego podstawy stworzono już w Operze Łódzkiej, był jednym z bardziej znanych w kraju; spektakle w jego wykonaniu cieszyły się powodzeniem. Z zespołem pracowali wybitni, polscy i zagraniczni choreografowie. Na przestrzeni lat do zespołu baletu należeli między innymi: Anna Fronczek (obecny baletmistrz Teatru Wielkiego w Łodzi), Dobrosława Gutek (obecny kierownik baletu Teatru Wielkiego w Łodzi), Liliana Kowalska, Anna Krzyżków, Janina Niesobka, Iwona Wakowska, Ewa Wycichowska (obecnie dyrektor Polskiego Teatru Tańca - Baletu Poznańskiego), Małgorzata Zalejska, Włodzimierz Traczewski, Czesław Biłski, Bogdan Jankowski, Kazimierz Knol, Roman Komassa, Sławomir Woźniak, Kazimierz Wrzosek. Coraz większe zainteresowanie Łódzian sztuką tańca spowodowało, że zapadła decyzja o zorganizowaniu, w ramach eksperymentu, festiwalu baletowego – i tak, w 1968 roku, po raz pierwszy odbyły się Łódzkie Spotkania Baletowe. Powodzenie Spotkań było tak duże, że postanowiono zrobić z nich imprezę cykliczną (biennale). Z czasem stała się ona prestiżowym międzynarodowym festiwalem tańca, w którym, oprócz tradycyjnie już występujących zespołów krajowych, wzięły udział prawie wszystkie najwybitniejsze zespoły baletowe z całego świata, między innymi: Balet XX Wieku Maurice'a Béjarta, Cullberg Ballet, Stuttgarter Ballett, Nederlands Dans Theater, Sadler's Wells Royal Ballet, Batsheva Dance Company, Kibbutz Contemporary Dance Company, Ballet Cristina Hoyos, Ballet Nacional de Cuba Alicji Alonso, Sanktpetersburski Teatr Baletu Borysa Ejfmana, Elisa Monte Dance Company. W 2003 r. Łódzkie Spotkania Baletowe odbyły się w 2003 r.

W marcu 1986 roku po raz pierwszy zorganizowano Łódzkie Warsztaty Operowe – autorski projekt jednego z dyrektorów Teatru Wielkiego, Sławomira Pietrasa. Głównym celem warsztatów było zaznajomienie widzów z kulisami teatru operowo-baletowego i pokazanie, jak powstaje przedstawienie. Ta cykliczna forma edukacji teatralnej spotkała się z ogromnym zainteresowaniem widzów.

Łódzka scena gościła też często światowej sławy solistów: Victorię de los Angeles, Fedorę Barbieri, Stefanię Bonfadelli, Gwendolyn Bradley, Barbarę Hendricks, Hasmik Papian, Stefanię Toczyską, Małgorzatę Walewską, Teresę Zylis-Gara, Luigiego Alvě, Andree Bocellego, Franca Bonisollego, Renata Brusona, Joségo Curę, Joségo van Dama, Wojciecha Drabowicza, Nicolai Gedde, Ryszarda Karczykowskiego, Salvatora Licitrę, Wiesława Ochmana i innych. Dyrygowali tu mistrzowie batuty: Ewa Michnik, Marco

SZEHerezada *Nikołaj Rimski-Korsakow*
Wznowienie 20 kwietnia 1991 r.

GERSHWIN
KONCERT F-DUR
BŁĘKITNA RAPSODIA
AMERYKANIN W PARYŻU
George Gershwin
Polska prapremiera 18 maja 1991 r.

LEGENDA O JÓZEFIE *Richard Strauss*
Premiera 15 czerwca 1991 r.

CARMEN *Georges Bizet*
Premiera 14 września 1991 r.

NASZE ŻYCIE, NASZE SNY
Premiera 26 października 1991 r.

JĄŚ I MAŁGOSIA *Engelbert Humperdinck*
Premiera 14 grudnia 1991 r.

PIAF. *Moje pieśni to ja*
Premiera 1 stycznia 1992 r.

PARIA *Stanisław Moniuszko*
Premiera 4 kwietnia 1992 r.

ROMEO I JULIA *Hector Berlioz*
Premiera 2 maja 1992 r.

DIABŁY Z LOUDUN *Krzysztof Penderecki*
Wznowienie 9 maja 1992 r.

PAN SŁOŃ *Jan Oleszkowicz*
Premiera 13 czerwca 1992 r.

NAUCZYCIEL FORTEPIANU
Jacques Bank
Premiera 13 czerwca 1992 r.

DZIEWCZYŃKA Z ZAPĄLKAMI
Siergiej Baniewicz, Dimitri Smirnow
Premiera 13 czerwca 1992 r.

KOCIA WOJNA *Gino Michelazzi*
Premiera 13 czerwca 1992 r.

OBIETNICA *Joschi Krüger*
Premiera 13 czerwca 1992 r.

ZŁOTY KOGUCIK
Nikołaj Rimski-Korsakow
Wykonanie koncertowe
Premiera 20 września 1992 r.



STRASZNY DWÓR
MICHAŁ MARCHUT Zbigniew, TADEUSZ GAWROŃSKI
Maciej, ADAM DULIŃSKI Stefan
Fot. Fr. Myszkowski



STRASZNY DWÓR
MICHAŁ MARCHUT Zbigniew, TADEUSZ GAWROŃSKI Maciej,
ADAM DULIŃSKI Stefan, WERONIKA KUŹMIŃSKA Cześniakowa
Fot. Fr. Myszkowski



STRASZNY DWÓR
HALINA ROMANOWSKA Jadwiga,
IGOR MIKULIN Skołuba,
STANISŁAW HEIMBERGER Maciej
Fot. Fr. Myszkowski



STRASZNY DWÓR
ANDRZEJ SACIUK Skołuba,
STANISŁAW HEIMBERGER Maciej
Fot. Fr. Myszkowski

WESOŁA WDÓWKA Franz Lehar
Wznowienie 26 września 1992 r.

NASTROJE

Wieczór baletowy w trzech częściach
Premiera 24 października 1992 r.

KRÓLEWNA ŚNIEŻKA I SIĘDMIU KRASNOLUDKÓW

Bogdan Pawłowski
Premiera 19 grudnia 1992 r.

BAL MASKOWY Giuseppe Verdi
Premiera 20 marca 1993 r.

COLLAGE CHUSTECZKA

do muzyki Johanna Sebastiana Bacha,
Benjamina Brittena

Z ŻYCIA LALKI

do muzyki Leonarda Bernsteina,
Carla Orffa, „Art of Noise”,
Florence Foster Jenkins (śpiew)

SALOME do muzyki

Petera Gabriela, Jamesa Hornera
Premiera 14 maja 1993 r.

FAUST Charles Gounod
Premiera 19 czerwca 1993 r.

AIDA Giuseppe Verdi
Premiera 25 września 1993 r.

UBU REX Krzysztof Penderecki
Polska prapremiera 6 listopada 1993 r.

CIPOLLINO (Cebulinek)

Karen Chaczaturian
Premiera 18 grudnia 1993 r.

DAMA KAMELIOWA

Giuseppe Verdi, Ladislav Simon
Premiera 29 stycznia 1994 r.

MAKBET Balet do muzyki

Ennio Morriconego
Premiera 23 kwietnia 1994 r.

HOLENDER TUŁACZ Richard Wagner
Premiera 25 czerwca 1994 r.

KNIAŻ IGOR Aleksander Borodin
Premiera 22 października 1994 r.

Balderi, Henryk Czyż, Claudio Desderi, Tadeusz Kozłowski, Zygmunt Latoszewski, Andrea Licata, Bogusław Madey, Wojciech Michniewski, Andrzej Straszyński, Antoni Wicherek, Bohdan Wodiczko. Inscenizowali wybitni reżyserzy: Danuta Baduszkowa, Fedora Barbieri, Maria Fołtyn, Laco Adamik, Henryk Baranowski, Kazimierz Dejmek, Adam Hanuszkiewicz, Krzysztof Kelm, Piotr Łazarkiewicz, Ryszard Peryt, Maciej Prus, Waldemar Zawodziński. Pracowali znani choreografowie: Laura Alonso, Irina Fokina, Conrad Drzewiecki, Borys Ejfman, Giorgio Madia, Jerzy Makarowski, Robert Strajner, Gray Veredon.

Zespół teatru od początku swego istnienia występuje za granicą – w krajach Europy (do tej pory odwiedził m.in.: Bułgarię, Hiszpanię, Włochy, Francję, Niemcy, Grecję, Holandię, byłą Jugosławię, byłą Czechosłowację), a także w USA i Brazylii. Do jego ważniejszych osiągnięć należą występy gościnne w Messynie (otwarcie Teatro Vittorio Emanuele), Lyonie, Moskwie, Heilbronn i na Martynice.

W ciągu 37 lat swojej działalności zespół Teatru Wielkiego w Łodzi przygotował ponad 240 premier przedstawień operowych, baletowych i musicalowych. Często były to prapremiery polskie i światowe. Wystawiono tu dzieła zarówno kompozytorów tzw. klasycznych: Vincenza Belliniego, Georges'a Bizeta, Piotra Czajkowskiego, Gaetana Donizettiego, Charles'a Gounoda, Wolfganga Amadeusa Mozarta, Giacomina Pucciniego, Gioacchina Rossiniego, Giuseppe Verdiego, Richarda Wagnera, jak i współczesnych: Arthura Blissa, Henryka Czyża, Philipa Glassa, Krzysztofa Pendereckiego, Francisca Poulenca, Sergiusza Prokofiewa, Igora Strawieńskiego, Romualda Twardowskiego. Wiele z tych realizacji zostało uznanych przez publiczność i krytykę za wybitne. Przedstawienia teatru wielokrotnie nagrodzono Srebrnymi Łódkami i Złotymi Maskami.

Dziś teatr postanowił uczcić swoje święto tym, co stanowi o sensie jego istnienia – kolejnym przedstawieniem. Jubileuszową premierę *Adriany Lecouvreur* od inauguracyjnej premiery *Strasznego dworu* dzieli dokładnie 50 lat. Wszystkim, którzy stworzyli stałą scenę operową w Łodzi wypada złożyć ogromne podziękowania. Wszystkim artystom i realizatorom, a także tym pracownikom teatru, którzy z zaangażowaniem bezimiennie służą sztuce. Przede wszystkim trzeba jednak podziękować widzom, dla których stworzono Operę Łódzką i Teatr Wielki. To dla widzów kurtyna tego teatru co wieczór idzie w górę. Im też należy życzyć, żeby każdy z wieczorów, które spędzą na widowni Teatru Wielkiego w Łodzi, dostarczał niezwykłych emocji. Nie tylko podczas „jubileuszowych” przedstawień.

oprac. B. Majchrzak

¹¹ Czesław Janowski 26 września 1891 r. został dyrektorem stałej sceny polskiej w Łodzi (działającej od 6 października 1888r. w gmachu teatru „Victoria” na ul. Piotrkowskiej). Oprócz prowadzenia zespołu dramatycznego Janowski w 1983 r. zainaugurował działalność ówczesnej Opery Łódzkiej. Janowski funkcję dyrektora pełnił do 20 kwietnia 1895 r.

¹² Pierwszy łódzki Teatr Wielki został zbudowany przy ul. Konstanyńowskiej 14 (obecnie ul. Legionów; mniej więcej na przeciw budynku, w którym mieści się dziś Teatr Powszechny) przez Fryderyka Sellina według projektu Adolfa Seligsona. Widownia liczyła 1.250 miejsc. Otwarto go 28 września 1901 r. w obecności Henryka Sienkiewicza i Henryka Siemiradzkiego. Grano w nim głównie przedstawienia dramatyczne, znacznie rzadziej operetki i opery. Od 1907 r. był siedzibą teatru żydowskiego, a od końca 1918 r. kina „Polonia”. Teatr spłonął 20 października 1920 r.

STREETS Collage muzyczny
Prapremiera 17 grudnia 1994 r.

DON PASQUALE Gaetano Donizetti
Premiera 21 stycznia 1995 r.

CYGANERIA Giacomo Puccini
Premiera 11 lutego 1995 r.

RIGOLETTO Giuseppe Verdi
Premiera 22 kwietnia 1995 r.

DEJA VUE Balety Conrada Drzewieckiego
ETIUDA B-MOLL Karol Szymanowski
ODWIECZNE PIEŚNI
Mieczysław Karłowicz
CUDOWNY MANDARYN Béla Bartók
Premiera 27 maja 1995 r.

KSIĘŻNICZKA CZARDASZA
Emmerich Kálmán
Premiera 10 czerwca 1995 r.

CUD, CZYLI KRAKOWIACY I GÓRALE
Wojciecha Bogusławski, Jan Stefani
Premiera 21 października 1995 r.

CZARODZIEJSKI FLET
Wolfgang Amadeus Mozart
Premiera 16 grudnia 1995 r.

YESTERDAY
Balety Conrada Drzewieckiego
ADAGIO NA SMYCKI I ORGANY
Tomaso Albinoni
LEP NA MUCHY Zygmunt Konieczny
YESTERDAY Do utworów zespołu
„The Beatles”
Premiera 27 stycznia 1996 r.

TRUBADUR Giuseppe Verdi
Premiera 9 marca 1996 r.

CASANOVA Ludomir Różycki
Premiera 13 kwietnia 1996 r.

WIECZÓR BALETOWY ANTALA
FODORA
TANGO NOSTALGICO collage muzyczny
CARMINA BURANA Carl Orff
BOLERO Maurice Ravel
Premiera 18 maja 1996 r.



STRASZNY DWÓR
FELIKS TARNOWSKI Damazy, DELFINA AMBROZIAK Hanna
Fot. Fr. Myszkowski



STRASZNY DWÓR
ANTONI MAJAK Skołuba
Fot. Fr. Myszkowski



STRASZNY DWÓR
TADEUSZ KOPACKI Stefan, EUGENIUSZ NIZIOŁ Zbigniew
STANISŁAW HEIMBERGER Maciej
Fot. Fr. Myszkowski



STRASZNY DWÓR
JANINA HAMERNIK Hanna,
EUGENIUSZ SZYNKARSKI Damazy
Fot. Fr. Myszkowski

BARON CYGAŃSKI Johann Strauss (syn)

Premiera 8 czerwca 1996 r.

STUDENT ŻEBRAK Karl Millöcker

Premiera 16 listopada 1996 r.

**TRYPTYK BALETOWY
HAMLET**

do muzyki Dymitra Szostakowicza

ANNA KARENINA

do muzyki Rodiona Szczerdina

LORKIANA do muzyki hiszpańskiej

Premiera 7 grudnia 1996 r.

ŁUCJA Z LAMMERMOORU

Gaetano Donizetti

Premiera 8 marca 1997 r.

REQUIEM Giuseppe Verdi

Prapremiera 17 maja 1997 r.

KRÓL MACIUŚ PIERWSZY

do muzyki Sergiusza Prokofiewa,

Dymitra Szostakowicza

Prapremiera 25 października 1997 r.

ZABŁĄKANY Na kanwie przypowieści

o synu marnotrawnym

Prapremiera 13 grudnia 1997 r.

DON GIOVANNI, czyli Rozpustnik ukarany

Wolfgang Amadeus Mozart

Premiera 7 lutego 1998 r.

DAMA PIKOWA Piotr Czajkowski

Premiera 4 kwietnia 1998 r.

KONRAD WALLENROD

Władysław Żeleński

Premiera 20 czerwca 1998 r.

NAPÓJ MIŁOSNY Gaetano Donizetti

Premiera 19 grudnia 1998 r.

BAJADERA Ludvig Minkus

Polska prapremiera 6 lutego 1999 r.

ZIEMIA OBIECANA

Franz von Suppé, Michael Nyman

Prapremiera 22 maja 1999 r.

DON PASQUALE Gaetano Donizetti

Premiera 27 czerwca 1999 r.



CARMEN

JADWIGA PIETRASZKIEWICZ Carmen

JERZY JADCZAK Escamillo

Fot. Fr. Myszkowski



CARMEN

IZABELLA SIKORSKA Carmen

JERZY ORŁOWSKI Don José

Fot. Fr. Myszkowski



CARMEN

TERESA MAY-CZYŻOWSKA Micaela

JERZY ORŁOWSKI Don José

Fot. Fr. Myszkowski



CARMEN

TERESA MAY-CZYŻOWSKA Micaela

Fot. Fr. Myszkowski

MAKBET Giuseppe Verdi
Premiera 25 września 1999 r.

CARMEN Georges Bizet
Premiera 23 października 1999 r.

GENEZIS Z DUCHA
Widowisko wieloparametrowe
Marcina Krzyżanowskiego
według Juliusza Słowackiego
Premiera 28 października 1999 r.

ZEMSTA NIETOPERZA
Johann Strauss (syn)
Premiera 27 listopada 1999 r.

MADAME BUTTERFLY Giacomo Puccini
Premiera 5 lutego 2000 r.

DIALOGI KARMELITANEK
Francis Poulenc
Polska prapremiera 4 marca 2000 r.

CZARODZIEJSKI FLET Wolfgang
Amadeus Mozart
Premiera 15 kwietnia 2000 r.

ECHNATON Philip Glass
Polska prapremiera 20 maja 2000 r.

COPPELIA
czyli Dziewczyna o szklanych oczach
Léo Delibes
Premiera 29 czerwca 2000 r.

KSIĘŻNICZKA CZARDASZA
Emmerich Kálmán
Wznowienie 20 października 2000 r.

TRIADA
POTOP Igor Strawieński
KRÓL EDYP Igor Strawieński
MSZA Igor Strawieński
Premiera 10 listopada 2000 r.

BOLERO Maurice Ravel
Premiera 26 listopada 2000 r.

GIUSEPPE!
Balet do muzyki Giuseppe Verdiego
Prapremiera 13 maja 2001 r.

FALSTAFF Giuseppe Verdi
Premiera 9 lutego 2002 r.



CARMEN
IZABELLA SIKORSKA Carmen
ADAM DULIŃSKI Don José
Fot. Fr. Myszkowski



CARMEN
IZABELLA SIKORSKA Carmen
JERZY ORŁOWSKI Don José
Fot. Fr. Myszkowski



CARMEN
DELFINA AMBROZIAK Micaela
Fot. Fr. Myszkowski



CARMEN
JADWIGA PIETRASZKIEWICZ Carmen
JERZY ORŁOWSKI Don José
Fot. Fr. Myszkowski

PURYTANIE Vincenzo Bellini
Premiera 27 kwietnia 2002 r.

HALKA Stanisław Moniuszko
Premiera 8 czerwca 2002 r.

MEŹCZYŻNA, KTÓRY POMILIŁ ŻONĘ
Z KAPELUSZEM
Michael Nyman
Premiera 1 września 2002 r.

NABUCCO Giuseppe Verdi
Premiera 21 września 2002 r.

SŁUŻĄCA PANIĄ
Giovanni Battista Pergolesi
Premiera 27 października 2002 r.

TANSMANIA
ROZŚWIETLONA NOC Arnold Schönberg
ŚWIĘTO WIOSNY Igor Strawiński
BRIC-A-BRAC Aleksander Tansman
Premiera 14 grudnia 2002 r.

CARMEN Georges Bizet
Premiera 7 stycznia 2003 r.

GISELLE Adolphe Adam
Premiera 1 marca 2003 r.

RYCERSKOŚĆ WIEŚNIACZA
Pietro Mascagni
Premiera 12 kwietnia 2003 r.

KOBRO Sławomir Kulpowicz
Prapremiera 10 maja 2003 r.

KAMIEŃ FILOZOFICZNY
Wolfgang Amadeus Mozart,
Johann Baptist Henneberg,
Benedikt Schack, Franz Xaver Gerl,
Emanuel Schikaneder
Premiera 11 września 2003 r.

PAJACE Ruggiero Leoncavallo
Premiera 14 marca 2004 r.

WOLFGANG AMADEUS
Wznowienie 15 maja 2004 r.

RIGOLETTO Giuseppe Verdi
Premiera 29 maja 2004 r.

MOC PRZEZNACZENIA Giuseppe Verdi
Premiera 19 czerwca 2004 r.

ZESPOŁY TEATRU WIELKIEGO W ŁODZI październik 2004

dyrektor naczelny **WOJCIECH SKUPIEŃSKI**
p.o. dyrektora artystycznego **TADEUSZ KOZŁOWSKI**
dyrygenci **TADEUSZ KOZŁOWSKI** (I dyrygent), **KAZIMIERZ WIENCEK**, **PIOTR WUJTEWICZ**

S O L I Ś C I Ś P I E W A C Y

soprany **JOLANTA BOBRAS**, **MONIKA CICHOCKA**, **ANNA CYMMERMAN**, **DANUTA DUDZIŃSKA-WIECZOREK**, **JOANNA HORODKO**, **ANNA JEREMUS**, **MAŁGORZATA KULIŃSKA**, **SYLWIA MASZEWSKA**, **TERESA MAY-CZYŻOWSKA**, **KATARZYNA NOWAK-STAŃCZYK**, **ROMA OWSIŃSKA**, **IZABELLA SULIMA**, **JOANNA WOŚ**, **DOROTA WÓJCİK**

mezzosoprany **JOLANTA BIBEL**, **MAŁGORZATA BOROWIK**, **BERNADETTA WIKTORIA GRABIAS**, **AGNIESZKA MAKÓWKA**, **DANUTA NOWAK-POŁCZYŃSKA**, **ALICJA PANEK**

tenory **KRZYSZTOF BEDNAREK**, **IRENEUSZ JAKUBOWSKI**, **TOMASZ JEDZ**, **BORYS ŁAWRENIW**, **KRZYSZTOF MARCINIAK**, **DARIUSZ PIETRZYKOWSKI**, **JERZY WOLNIAK**

barytony **ANDRZEJ KOSTRZEWSKI**, **ZENON KOWALSKI**, **ZBIGNIEW MACIAS**, **PRZEMYSŁAW REZNER**, **RAFAŁ SONGAN**, **WITOLD TOMCZYK**

basy **TOMASZ FITAS**, **KAZIMIERZ KOWALSKI**, **ANDRZEJ MALINOWSKI**, **PIOTR MICIŃSKI**, **PIOTR NOWACKI**, **RAFAŁ PIKAŁA**

C H Ó R

kierownik chóru **MAREK JASZCZAK**

soprany **EWA ANDERS**, **AGORIKA BASIURAS**, **GRAŻYNA BRAKOWSKA**, **ELŻBIETA GORZĄDEK**, **BARBARA GRABOWSKA**, **ELŻBIETA GRZELAK**, **TERESA KMIECIK-BIERNACKA**, **MARIA LEWARSKA**, **DOROTA MOSZYŃSKA**, **KATARZYNA NOWACKA**, **ELŻBIETA PERLIŃSKA**, **BOŻENA RUDNIK**, **XYMENA SKOWRON**, **DOROTA SZYMCZAK**, **JADWIGA WIKTORSKA-ZAJĄC**, **BOGNA SZYMAŃSKA**

alty **IRENA CHOMKO**, **ANNA DYLIKOWSKA**, **LEOKADIA JARZYŃSKA**, **KATARZYNA KACZMAREK**, **ANTONINA KIERUS**, **ANNA KOBYLAŃSKA**, **BOŻENA KROCZAK**, **TERESA PRZYBYŁA**, **JOLANTA SITEK**, **OTYLIA ŚWIDERSKA**, **WIEŚŁAWA ŚWISTAK**, **IZABELA WESOŁOWSKA**, **MARZENA ZARZYCKA**, **DOROTA ZATKE**

tenory **RYSZARD ADAMUS**, **MIROŚŁAW BEDNARCZYK**, **MARCIN CIECHOWICZ**, **WACŁAW DOBROWOLSKI**, **KRZYSZTOF DYTUS**, **MAREK GRABOWSKI**, **JAN KACZMAREK**, **WOJCIECH KRYGER**, **WITOLD MARCINKIEWICZ**, **KRZYSZTOF POŁOŃSKI**, **GRZEGORZ SIWIŃSKI**, **CEZARY SOCHA**, **JERZY SPELAK**, **WOJCIECH STRZELECKI**, **MAREK TWARDOWSKI**

basy **ZBIGNIEW GAWROŃSKI**, **ROMUALD KISIELEWSKI**, **ZBIGNIEW KUŹNIK**, **LECH MACIEJEWSKI**, **JÓZEF MITUTA**, **STEFAN PASKA**, **WIEŚŁAW RUDNICKI**, **TADEUSZ SOBIERAŃSKI**, **ANDRZEJ STANIEWSKI**, **RYSZARD STAŚ**, **ADAM SUWALD**

B A L E T

kierownik baletu **DOBROŚŁAWA GUTEK-WOŹNIAK**

primabalerina **EDYTA WASŁOWSKA**

pierwsi soliści **MONIKA MACIEJEWSKA**, **MALWINA POLESZAK**, **KAROLINA SASIN-BARYLSKA**, **KRZYSZTOF BRODEK**, **GINTAUTAS POTOCKAS**, **PIOTR RATAJEWSKI**

soliści **BEATA BROŻEK**, **KATARZYNA LEWANDOWSKA**, **AGATA PABJAŃCZYK**, **MONIKA SZYMURSKA**, **JAROSŁAW BIERNACKI**, **GRZEGORZ CECHERZ**, **KAMIL CHMIELECKI**, **WOJCIECH**

PREMIERY
PLANOWANE W SEZONIE 2004/2005

23 października 2004 r.
ADRIANA LECOUVREUR
Francesco Cilea

18 grudnia 2004 r.
LUKRECJA BORGIA
Gaetano Donizetti

MAKBET
Giuseppe Verdi

KOT W BUTACH
Bogdan Pawłowski

GREK ZORBA
MikisTheodorakis

WESOŁA WDÓWKA
Franz Lehar



NAPÓJ MIŁOSNY



MADAME BUTTERFLY



CARMEN



GISELLE



HALKA



DIALOGI KARMELITANEK



MOC PRZEZNACZENIA



NABUCCO



PAJACE



RIGOLETTO



RYCERSKOŚĆ WIEŚNIACZA



SEN NOCY LETNIEJ



TRAVIATA



WOLFGANG AMADEUS



KRÓLEWNA ŚNIEŻKA

DOMAGAŁA, JERZY GĘSIKOWSKI, ADAM GRABARCZYK, TOMASZ JAGODZIŃSKI, JAN ŁUKASIEWICZ, ALEKSANDRE MEDVEDEV, JACEK MISZCZAK, KRZYSZTOF PABJAŃCZYK

koryfeje AGNIESZKA ANTOSZCZYK, AGNIESZKA DOMAGAŁA, MARIOLA HELBIK, AGATA JANKOWSKA, PAULINA PIASECKA, MAGDALENA REDLEWSKA, MARIUSZ CABAN, ARTUR FIRAZA

zespół DOMINIKA BARAŃSKA, BEATA GĘSIKOWSKA, MAJA IWIŃSKA, DAGMARA JAGODZIŃSKA, EWA KOWALSKA, MARTA MAZURKOW, ANNA PRUSZYŃSKA, ANETA WĘŻYK, AGNIESZKA WOJDA, LUCYNA WOJNOWSKA, MACIEJ PRUSZYŃSKI

O R K I E S T R A

I skrzypce ANDRZEJ MARCHEL (koncertmistrz), IWONA TOMASZEWSKA (zastępca koncertmistrza), IWONA HABRAŚ, WŁADYSŁAW GŁADKIEWICZ, GRZEGORZ WOGIEL, JANINA PRZYŁĘCKA-BIERKOWSKA, LECH MAKOWSKI, RYSZARD DUTKOWSKI, WIESŁAWA RYCZEL, MAREK NOWAKOWSKI, HENRYKA NIERYCHŁO, IGA BEDNARCZUK, MAŁGORZATA DOMAŃSKA

II skrzypce ANDRZEJ KOWALCZYK, LECH GUTOWSKI, PRZEMYSŁAW JELIŃSKI, BEATA BUGAŁA, STANISŁAW PŁAWNER, BEATA PĘDZIWIATR, WOJCIECH CŁAPIŃSKI, ANNA GUTOWSKA, KATARZYNA GAŁDECKA, PAWEŁ ZAŁUCKI

altówki FRANCISZEK NIERYCHŁO, JACEK RURAK, WIESŁAW NOWAK, KAZIMIERZ MAZUR, ANDRZEJ BABSKI, WOJCIECH PAŁUBA, PRZEMYSŁAW FLORCZAK, KATARZYNA MARCHEL

wiolonczele PAWEŁ TOMASZEWSKI (koncertmistrz), RYSZARD BEDNARCZUK (zastępca koncertmistrza), MAREK PRZYBYŁA (zastępca koncertmistrza), RÓŻA MARCIK, EWA ŻENO, HANNA MUDZA, AGATA KRUK, BARTŁOMIEJ STASIAK

kontrabasy KAZIMIERZ GŁUCH, JERZY KNAPKIEWICZ, SYLWESTER MASŁOŃ, MAREK BŁASZCZYK

flety CEZARY DYNOWSKI, MARZENA KOWALCZYK, MARTA DURCZEWSKA

oboje KRZYSZTOF WRONISZEWSKI, MICHAŁ KOCIMSKI, KRZYSZTOF SIEMIŃSKI, SZYMON JANIKOWSKI, AGATA PIOTROWSKA

klarnety PIOTR MACIEJEWSKI, ZUZANNA FABIJAŃCZYK, KRZYSZTOF PŁOSZYŃSKI, MARIUSZ GRZELAK

fagoty ANDRZEJ KALKANDZIS, BEATA STREMBICKA, MICHAŁ ŁABECKI

waltornie WALDEMAR SZELAĞOWSKI, TOMASZ SOPUR, ANDRZEJ KOWALIK, MIECZYŚLAW WOŹNICA, MARTA DOMINIUK, ZBIGNIEW GALANT

trąbki ADAM KOWALCZYK, KONRAD BONIŃSKI, GRZEGORZ GŁOWACKI

puzony JACEK KASPRZAK, WALDEMAR SZUBSKI, WALDEMAR PAŚ, DARIUSZ SPRAWKA, ADAM BLACHA

tuba JAN PNIAK, JACEK DZIDOWSKI

perkusja MAŁGORZATA BARANOWSKA, ANDRZEJ MIKOŁAJCZYK, BOŻENA KOZŁOWSKA, SEBASTIAN DWORCZAK, MICHAŁ MATCZAK

harfa DOROTA SZYSZKOWSKA

pianiści korepetytorzy DANUTA ANTOSZEWSKA, MARIA CZERKAWSKA, NADIEŻDA PAWLAK, EWA SZPAKOWSKA, MAŁGORZATA ZAJĄCZKOWSKA

akompaniator baletu ELŻBIETA BRUC

akompaniator chóru MAŁGORZATA KLIMCZAK

baletmistrz ANNA LEWANDOWSKA

pedagog baletu JAROSŁAW PIASECKI

koordynator pracy baletu JOLANTA WICHLIŃSKA

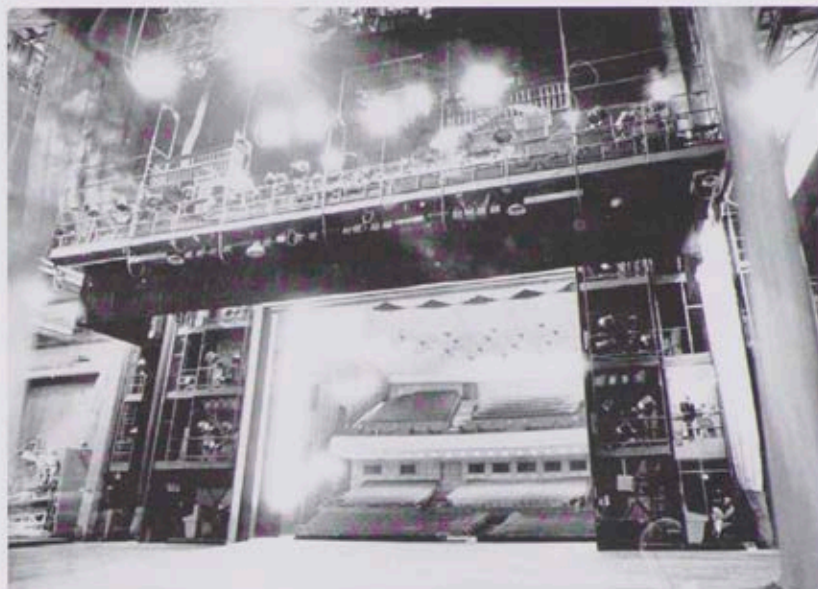
asystenci choreografa MALWINA POLESZAK, EDYTA WASŁOWSKA, KRZYSZTOF BRODEK

asystenci reżysera MARIA SZCZUCKA, WALDEMAR STAŃCZUK

sufler DOROTA ZDOLIŃSKA

inspicjenci ANNA KRZEMIŃSKA, URSZULA RYBICKA, STANISŁAW KRAWIEC, ZBIGNIEW PAWEŁCZYK

konserwatorzy i stroiciele instrumentów PIOTR KUDANOWSKI, JERZY WICHLIŃSKI



Kubatura budynku głównego i technicznego Teatru Wielkiego w Łodzi wynosi łącznie 195.000 m³. Scena główna (26 m szer, 39,5 m głęb. – wraz zasceniem) wyposażona jest w 6 dużych zapadni scenicznych mogących jeździć w górę i w dół do 3 m w dowolnej konfiguracji, a także mniejszej zapadni w proscenium. W zapadniach tych można zamontować, zależnie od potrzeb, małe zapadnie osobowe. Na scenę może wjeżdżać z dekoracjami 14 wózków scenicznych (z lewej i prawej kieszeni sceny oraz z zascenia). Teatr posiada też scenę obrotową o średnicy 16 m. Wszystkie te urządzenia mają napęd elektryczny. Nad sceną główną zamontowane jest 47 sztankietów o napędzie elektrycznym i ręcznym do podnoszenia i opuszczania dekoracji. W zasceniu takich sztankietów jest 13. Wysokość sceny wraz z podsceniem, sznurownią i stropem wynosi 46 m. Scena jest wyposażona w ponad 300 regulowanych obwodów świetlnych, a także w wysokiej klasy sprzęt elektroakustyczny. Teatr posiada 2 kurtyny tekstylne i 4 stalowe. Fosa orkiestrowa mieści około 70 muzyków. Dzięki dwóm zapadniom w niej zamontowanym można jej poziom wyrównać z poziomem sceny, powiększając tym samym proscenium. Widownia teatru liczyła pierwotnie 1.300 miejsc; po remoncie przeprowadzonym w 2003 r. miejsc tych jest ponad 1.000. W budynku teatru mieszczą się wszystkie niezbędne do przygotowania przedstawienia pracownie: scenograficzna, stolarska, ślusarska, krawiecka, szewska, modelatorska, perukarska, nakryć głowy. Artyści mogą pracować w czterech dużych salach prób i w kilku mniejszych pokojach pracy indywidualnej. Budynek teatru stoi na centralnym placu miasta.

Zdjęcia:

I strona okładki - Konrad Turowski

II strona okładki - Władysław Lipiński (?)

III strona okładki i zdjęcia z bieżącego repertuaru - Chwalisław Zieliński

